

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Білгород-Дністровського
фахового коледжу природокористування, будівництва
та комп'ютерних технологій

Протокол № 1 від 02.02.2024 р.
Голова педагогічної ради Л. ПОПА Леонід ПОПА

Введено в дію наказом № 12-67 від 02.02.2024 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ
У БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

Білгород-Дністровський-2024р.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ	3
3. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ	4
4. ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ	5
5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ	7

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.2. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій (далі - Положення) розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про авторське право і суміжні права» та інших нормативно-правових актів, з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в виконанні письмових робіт; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

2.1. У даному положенні використовуються терміни в такому значенні:

Плагіат - оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору.

Автор - фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір.

Твір - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді в мережі Інтернет чи оприлюднена на офіційному веб-сайті коледжу.

Цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Оприлюднення твору - здійснена за згодою автора або іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для загалу шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо.

2.2. Різновиди плагіату:

- копіювання та оприлюднення виконаної іншим автором роботи як своєї;
- дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (перформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитувань;

- парафрази - переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту, сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних оборотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернету).

3. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ ПЛАГІАТУ

3.1. Заходами по запобіганню плагіату є:

- внесення в навчальні програми обов'язкового вивчення методів написання дослідницьких матеріалів з уникненням плагіату;
- навчання здобувачів освіти грамотному викладенню своїх думок та правилам цитування;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти з науковою етикою та етичними проблемами, що виникають в процесі наукового дослідження;
- пояснення здобувачам освіти, що творча робота має бути індивідуальною, унікальною, а також повністю розкривати задану тему за передбаченим планом;
- забезпечення навчального процесу великим вибором тематик з вузькою і актуальною специфікою, що дозволить значно зменшити відсоток плагіативних робіт;
- забезпечення поетапної звітності, оскільки однією з причин плагіату є неправильно організований час на виконання творчого завдання;
- проведення публічного захисту робіт.

3.2. З метою уникнення плагіату необхідно:

- планувати наукове дослідження;
- ретельно підготуватись до дослідницької роботи, працюючи з інформаційними джерелами;
- консультуватися з керівником кваліфікаційної роботи, дипломного проекту (роботи), курсової роботи (проекту);
- дотримуватись балансу між запозиченими і власними ідеями;
- робити примітки;
- при наведенні власних ідей поряд з цитуванням іншого джерела, необхідно переконатися в чіткому їх розрізненні;
- бути обережним при перефразуванні. Навіть при зміні слів автора оригінального тексту при збереженні основної ідеї посилання є необхідним;
- постійно оцінювати надійність використаних джерел.

4. ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПЕРЕВІРКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

4.1. В Білгород-Дністровському фаховому коледжі природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій (далі - Коледж) перевірці на академічний плагіат підлягають:

- навчальні та кваліфікаційні роботи здобувачів освіти коледжу (дипломні проекти, курсові роботи (проекти), науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки), монографії та інші роботи. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники робіт, автори праць.

4.2. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду керівникам письмових робіт. Керівник письмової роботи несе відповідальність за проведення перевірки роботи на наявність плагіату.

4.3. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі фахової передвищої та вищої освіти коледжу, які не згодні з висновком керівника кваліфікаційної роботи, дипломного проекту (роботи), курсової роботи (проекту) мають право звернутися до комісії з питань академічної доброчесності або методичної ради, укладених викладачами коледжу, із письмовою заявою про проведення повторної перевірки письмової роботи на академічний плагіат.

4.4. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються автором (авторами) в електронному вигляді у представлених форматах: .doc, .docx, .rtf. Електронний варіант письмової роботи надається повністю, включаючи титульний аркуш та всі додатки.

4.5. Перевірку навчальних, кваліфікаційних робіт та науково-методичних праць на унікальність та наявність в них плагіату можливо проводити за допомогою безкоштовних програм, які знаходяться в мережі Інтернет у вільному доступі:

AdvegoPlagiatus - програма пошуку в Інтернеті часткових або повних копій текстового документа з достатньо простим інтерфейсом. Plagiatus показує ступінь унікальності тексту, джерела тексту, відсоток збігу тексту.

Etxt Antiplagiat - програма для перевірки унікальності тексту, яка дозволяє провести детальний аналіз тексту і визначити оригінальність статті в процентному співвідношенні. Etxt Antiplagiat має також он-лайн версію для перевірки коротких текстів до 5000 знаків

- інші за вибором керівника роботи.

4.6. Положенням встановлюються такі показники оригінальності текстів:

- текст вважається оригінальним (висока унікальність), робота допускається до захисту або опублікування - понад 80%;

- оригінальність задовільна (середня унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки - 60%- 80%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки - 40%- 60%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота відхиляється без права подальшого розгляду - менше 40%.

4.7. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами;
- індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, що досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо;
- усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належним чином оформлені цитування;
- самоцитування - фрагменти тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах.

4.8. Після проведення перевірки письмової роботи на академічний плагіат складається відповідний висновок, який надається автору (авторам). Висновок (довідка) надається автору (авторам) у письмовому вигляді через десять днів після реєстрації електронного варіанта письмової роботи та обов'язково додається до письмової роботи при її подачі до розгляду (захисту). При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань (спеціальність), вид роботи (стаття, навчальний посібник, методична розробка, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. У разі виявлення академічного плагіату в роботах працівників коледжу та здобувачів фахової передвищої або вищої освіти вони несуть відповідальність відповідно до чинного законодавства .